

ROTTERDAM CHAMBER MUSIC SOCIETY

Jaarverslag 2021

Rotterdam Chamber Music Society (RCMS)

1. Voorwoord

Beste lezer,

Evenals vorig jaar kampte ook de Rotterdam Chamber Music Society met de gevolgen van de pandemie. Evenwel heeft de artistieke, zakelijke en bestuurlijke leiding verre van stilgezeten. Daar waar mogelijk en verantwoord speelden we live concerten met publiek, en daar waar het niet anders ging, maakten we beeld- en geluidsopnamen, om zo onze doelstellingen te kunnen blijven behalen: ons publiek verrijken met prikkelende kamermuziek op topniveau, en het betrekken van jong eminent muzikaal talent bij onze concerten.

In onze programmering schuwden we ook in 2021 onorthodoxe samenstellingen niet. Zo presenteerden we een programma waarin uitsluitend op contrabassen werd gespeeld. Veel titels werden speciaal voor dit optreden gearrangeerd door Ying Lai Green, aanvoerster van de contrabasgroep van het RPhO, die het geheel artistiek leidde.

In 2021 daagden we de huidige generatie jonge musici niet alleen uit zo mooi mogelijk te spelen. We initieerden een bijzonder project, dat aansluit op de hedendaagse concertpraktijk: het door jongeren zelf concipiëren, begroten, organiseren én spelen van boeiende kamermuziekprogramma's, beoordeeld door een deskundige jury en begeleid door de mensen van RCMS. Want alleen op een uitnodiging wachten om ergens te komen spelen mag misschien een enkeling gegeven zijn, zelf de boer op, op zoek naar jouw publiek, dealen met financiële risico's en praktische hobbels zijn vaardigheden die je niet zo maar op een conservatorium krijgt aangeleerd. Verderop in dit jaarverslag leest u hoe we de talenten hebben willen stimuleren breder na te denken over de concertpraktijk, onder de titel RCMS Challenge.

RCMS bestaat bij de gratie van ons trouwe publiek, onze gulle financieel ondersteuners, onze fantastische partners van de concertlocaties en natuurlijk de voortreffelijke musici die veel tijd en moeite investeren om van elk concert een belevenis te maken. Ik hoop dat de onvoorwaardelijke waardering voor al deze mensen tot uitdrukking mag komen in dit jaarverslag. Ik wens u veel genoegen bij het doorlezen ervan.

Hartelijke groeten,

Kees Kramer
Voorzitter Rotterdam Chamber Music Society

2. Activiteiten in 2021

Hieronder leest u meer over alle RMCS-optredens in het jaar 2021.

21 maart 2021 - Septet - online gestreamd

Het Septet van Beethoven was in zijn tijd een baanbrekend stuk dat heden nog zelden wordt uitgevoerd. Beethoven zet in dit werk blazers en strijkers op gelijke voet. Deze ongebruikelijke bezetting en de opstelling van drie blazers en vier strijkers tegenover elkaar, stelt het muzikale spel centraal. De twee instrumentengroepen beantwoorden elkaar, spreken elkaar tegen, mengen met elkaar en imiteren elkaars klanken. Het is een feestelijk samenspel dat luisteraars de oren doet spitsen en musici tot de kern van kamermuziek brengt: naar elkaar luisteren en elkaar de speelruimte geven om samen een hoger niveau te bereiken. Dit zijn bij uitstek de aspecten die passen in de traditie van RCMS.

Met Roman Spitzer (violin), Julien Hervé (clarinet) en Cristiana Neves (hoorn) hebben de jonge talenten Lea van der Heijden (altviool), Amke Te Wies (cello), Aaron Lozano (contrabas) en Adrien Goldschmidt (fagot) twee volle dagen in de Bergsingelkerk gerepeteerd. Christiaan van Schermbeek van Moois Media heeft hun kort geïnterviewd om de registratie van het concert in te leiden.

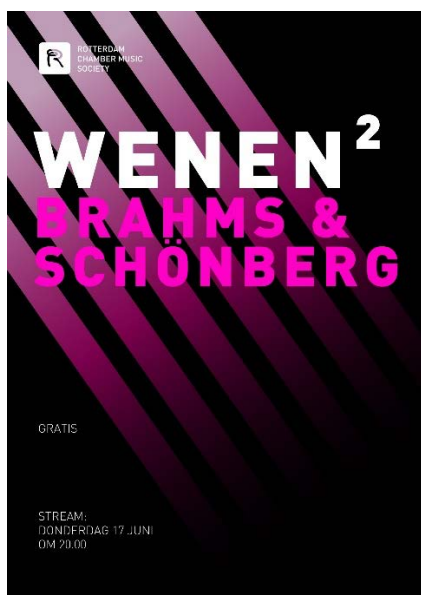
Op 21 maart hebben we de gemonteerde video online gezet. Er waren toen ruim honderd kijkers tegelijk. Sindsdien hebben 1500 personen de video gekeken. De opbrengst van de streaming bedraagt €475,-.

De musici en het team van Moois Media in de Bergsingelkerk tijdens de opnames.

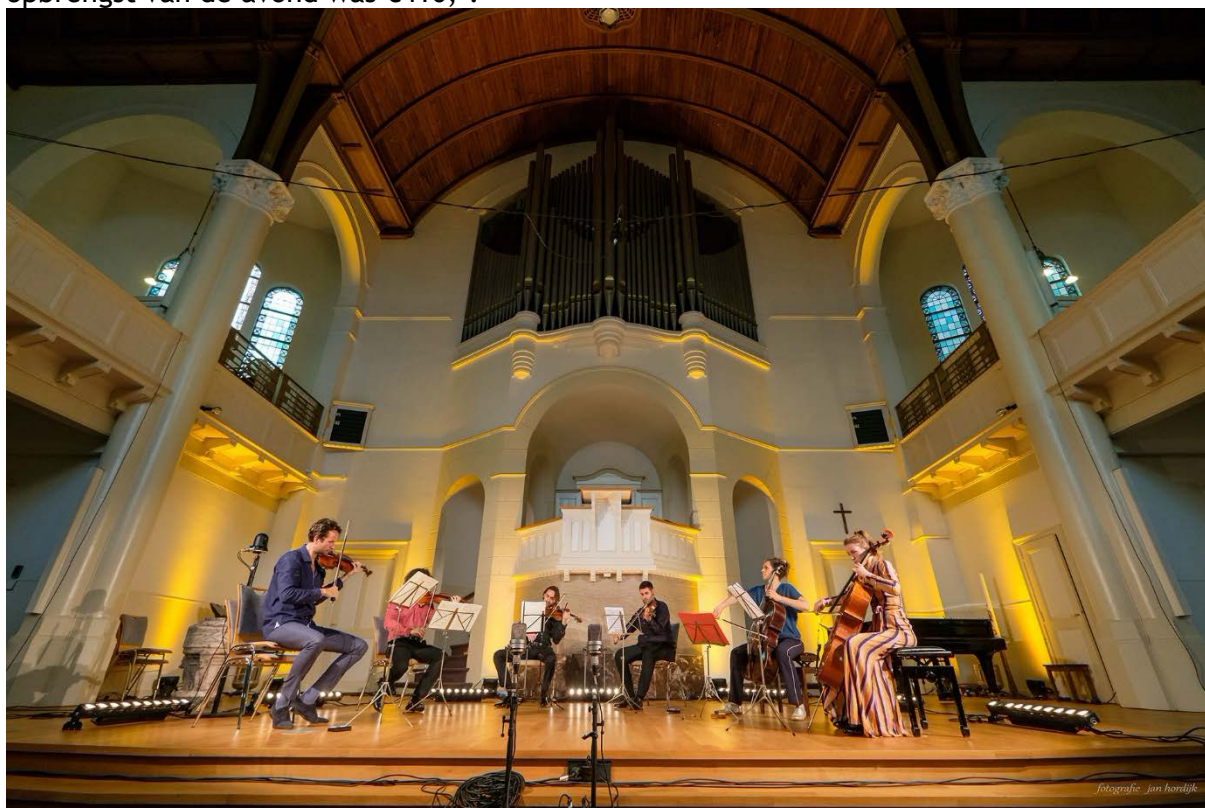
Roman Spitzer: 'Kamermuziek is het brood van ons vak'.

17 juni 2021 - Wenen² - live stream uit de Bergsingelkerk

Een avond met twee Duitse componisten wiens levens elkaar gekruist hebben, maar bij twee verschillende muziekscholen horen. Johannes Brahms componeerde zijn klarinetkwintet aan het einde van zijn carrière en heeft het opgedragen aan een talentvol klarinettist van zijn tijd, Richard Mühlfeld. Het andere stuk op het programma is het strijksextet *Verklärte Nacht* van Arnold Schönberg dat is gebaseerd op een gedicht van Richard Dehmel. In tegenstelling tot het kwintet van Brahms, schreef Schönberg dit stuk juist als aan het begin van zijn carrière en stond hij bovendien onder invloed van een hevige verliefdheid.

Julien Hervé's brede repertoirekennis en ervaring met kamermuziek, bracht hem tot het combineren van deze twee stukken. Beide werken ontstonden in een tussentijd van slechts acht jaar van elkaar, ze markeren een overgangsfase in de muziekgeschiedenis. Dit programma biedt ook de mogelijkheid om jong en ervaren talent in een evenwichtige samenstelling samen te laten spelen. Tijmen Huisingh (viool), Pierre-Marc Vernaudon (altviool) en Céline Flamen (cello), hebben samen met Julien Hervé (klarinet) de jonge musici Alejandro Trigo (viool), Wilker Paredes (altviool) en Amke Te Wies (cello) gecoacht. De Corona maatregelen lieten maar 30 bezoekers toe. Deze avond werd ook tegelijkertijd uitgezonden middels een live stream. Ongeveer 120 hebben het online gekeken. De opbrengst van de avond was €410,-.

Tijdens de live stream van Schönberg's 'Verklärte Nacht' in de Bergsingelkerk.

3 juli 2021 - 5 x contrabas - online gestreamd

Na eerder 'Altviool!' en 'Slagwerk - wooden touch' koos RCMS in dit programma voor de contrabas als focus. Een formidabel instrument dat meestal ondersteunt en begeleidt, maar ook een solo-instrument is dat onze aandacht verdient. Het programma was een mix van bekende melodieën, bekende componisten, met aandacht voor contrasten in de muziekgenres.

Op uitnodiging van Julien Hervé speelde Ying Lai Green (aanvoerder contrabas bij het RPhO, solo-bassist bij Amsterdam Sinfonietta en docent aan het Conservatorium van Amsterdam) samen met vier jonge contrabastalenten.

Het bijzondere van dit programma was dat Ying Lai Green alle stukken voor 2 tot 5 contrabassen zelf gearrangeerd had, simpelweg omdat er geen kamermuziek bestaat voor alleen contrabas. Samen met de jonge talenten Andrés Fernández Subelia, Joe Prindl, Marta Fossa Mallorqui en Sasha Witteveen, hebben ze ruim honderd kijkers weten te boeien. Inmiddels is de video ruim 1700 keer bekeken. Dat is helaas niet in verhouding met de opbrengsten van maar €60,-.

De 5 contrabas spelers tijdens de een repetitie in de Bergsingelkerk.

Ying Lai Green: "Wanneer het over kamermuziek gaat, is er geen baas, iedereen heeft recht van spreken."

3. 9 september 2021 - Muziek op de Rotte

MUZIEK OP DE ROTTE
TERRAS EDITIE XL

DOENSDAG 9 SEPTEMBER
KAY SLICE COLTT STONE SAMMIE SEDANO

VRIJDAG 10 SEPTEMBER
MATANGI QUARTET & CAREL KRAAYENHOF
GUSTAVO PAZOS ROTTERDAM CHAMBER MUSIC SOCIETY

ZATERDAG 11 SEPTEMBER
TABANKA RAMÓN VALLE BELLITA CAROL
JANSOUZ COLLECTIVE VOCALSZ

ZONDAG 12 SEPTEMBER
ERIC VLOEIMANS met OLIVER'S CINEMA
ALEXANDER LOS MEZCALES NATURAL BLEND

MEER INFO: WWW.MUZIEKOPDEROTTE.NL

Inmiddels een jaarlijks terugkerende traditie: de kamermuziek bijdrage van de RCMS tijdens de openingsavond van het festival Muziek op de Rotte. Deze keer met een blazers kwartet als voorproefje van het RCMS-concert van november. De jonge musici Norma Rousseau (klarinet), Adrien Goldschmidt (fagot), Cyril Vittecoq (hoorn) speelde samen met de ervaren Wendy Co Vong Tri (fluit) het 1^e blazerskwartet van Rossini. Dit stuk zit vol humor, spontaniteit en virtuositeit. Het is het eerste uit de 6 sonates voor strijkers die Rossini schreef toen hij pas 12 was! De bewerking voor blazerskwartet benadrukt de verschillende kleuren van de houtblazers en brengt een nieuwe frisheid aan deze heerlijke kleine stukken.

De samenwerking met het festival is heel soepel verlopen. Lettend op de Corona maatregelen, heeft het kwartet vanaf het drijvende podium op de Rotte twee uitvoeringen gegeven. Er waren die avond ruim 300 honderd bezoekers aanwezig.

Het kwartet op de drijvende podium met publiek aan de kade tijdens het festival Muziek op de Rotte.

10 & 13 november 2021 - Serenades voor blazers

Een avond met uitsluitend blaasinstrumenten. De drie koralen van J.S. Bach zetten de toon en lieten het publiek wennen aan de klanken van de blaasinstrumenten. De 'Petite Symphonie' van Gounod (1818-1893) heeft prachtige fluitpartijen. Met het 'Dixtuor' van de Roemeense George Enescu lieten we een zeldzaam stuk horen, waarin het platteland waar hij opgroeide te herkennen is. Tenslotte de 'Serenade op. 7' van Richard Strauss. Het kortste stuk met de meeste musici, 13 maar liefst. Strauss schreef toen nog in de romantische sfeer, waarvan hij later afstand zou nemen.

De uitdaging van dit programma was om een gezamenlijke stem en klank te vinden voor al deze instrumenten. Daarom hebben we Benoit Fromanger gevraagd om op de bok te staan. Internationaal erkend als een dirigent van het hoogste niveau, is het zijn wens om in elk concert zijn persoonlijke benadering van de muziek te delen met de musici en het publiek. Wie beter dan een ervaren fluitist en muziekpedagoog kan deze omvangrijke groep in dit programma leiden? De 3 ervaren musici en 10 jonge talenten hebben samen met hem aan dit programma gewerkt. Met 35 mensen in de Oude kerk Charlois en 144 in de Bergsingelkerk waren wij blij om op deze vertrouwde plekken opnieuw voor publiek te spelen. Deze bezoekers hebben in totaal €1.500,- bijgedragen.

De 13 musici en de dirigent nemen het applaus in ontvangst in de Bergsingelkerk.

18 december 2022 - Talentontwikkeling: RCMS-Challenge

Bij Rotterdam Chamber Music Society (RCMS) spelen jonge talenten met ervaren musici samen. Op gelijke voet te zijn met (ex)-docenten, samen bepalen wat de interpretatie wordt, van elkaar leren, is wat de RCMS-ervaring uniek maakt voor jonge musici. Uit een onderzoek dat RCMS in 2020 deed onder de jonge talenten die eerder meespeelden, komt duidelijk naar voren dat de sfeer en opzet van de projecten ze naar een hoger niveau in spel en begrip getild heeft.

De klassieke muziek en de kamermuziek zien zich gesteld tegenover verschillende uitdagingen in de toekomst: ondanks het nog steeds stijgende niveau van jonge musici, nemen de mogelijkheden om hun talent te laten klinken af. De muzikale praktijk is aan het veranderen en zekerheid in een carrière in de klassieke muziek bestaat niet meer. Als beginnend musicus moet je nu van vele markten thuis zijn. Jonge musici moeten tegenwoordig bredere vaardigheden beheersen. Hoe pitch je jouw voorstel bij een podium? Hoe maak je boeiende programma's voor publiek in verschillende omstandigheden? Wanneer en hoe geef je hen toereikende achtergrondinformatie? Hoe betrek je hen bij jouw passie en spreek je hen aan? Hoe schep je een basis voor een eigen publiek? Jonge musici moeten dus, veel meer dan voorgaande generaties, zelf vorm geven aan hun muzikale pad.

De mogelijkheden om in de praktijk ervaring op te doen, een publiek te bereiken in een professionele context en daarin ook geadviseerd worden, zijn schaars of ontbreken geheel. De RCMS voegt extra betekenis toe aan het werken met jonge talenten door gebruik te maken van zijn eigen expertise op dat gebied. We nemen jonge musici onder de hoede en begeleiden hen bij het samenstellen en communiceren van een compleet programma, inclusief de uitvoering ervan voor RCMS-publiek. Dit waren de gedachten achter het opzetten van de RCMS Challenge 2021. De pandemie is ook hierop van invloed geweest. Wij hebben ons stappenplan online en op afstand moeten uitvoeren en telkens moeten aanpassen. Dit maakte dat soms het bereiken van de betreffende doelgroepen moeilijker was. Hieronder vindt u de stappen die wij gezet hebben en het resultaat ervan.

Stap 1 - Wat wil het publiek anders?

In aanloop en rondom de streaming van het 'Septet' programma in maart 2021, hebben we ons publiek gevraagd naar hun wensen. De contacten die we maakten tijdens het seizoen ervoor, zowel met lokale culturele spelers als met docenten aan muziek- en middelbare scholen hebben wij niet kunnen gebruiken i.v.m. de maatregelen rondom de pandemie. Iedereen was druk met het aanpassen van eigen programma's. Naast de reacties van onze achterban (een paar gesprekken en voornamelijk mailwisselingen) hebben we verdiepende gesprekken gevoerd met onze bestuursleden die met beide benen in de klassieke muziekwereld staan (te weten Kees Kramer (interim manager KCO), Julien Hervé (oprichter Festival de musique de chambre de Thèze), Eefje Habraken (violiste)). Daarnaast hebben we ook Hans Leenders (dirigent en hoofd klassieke muziek bij Codarts), Roufaïda Aboutaleb en Ruben Plazier (Codarts Agency) gevraagd naar hun visie op wat klassieke muziek studenten nodig hebben buiten hun opleiding om ze goed te kunnen voorbereiden op de nieuwe uitdagingen van hun vak.

Stap 2 - C'est le ton qui fait la musique Uit de antwoorden van deze verschillende gesprekken hebben we een uitnodiging geformuleerd waarmee we jong talent uitdagen om invulling te geven aan het hele pakket van een publieksoptreden. Deze uitnodiging werd na de zomer verspreid onder de jonge talenten die afgelopen twee seizoenen meespeelden (uit onze eigen database), Codarts alumni en master studenten (via de Agency) en master studenten van het Amsterdams Conservatorium (via docente Ying Lai Green).

Stap 3 - Laat ons dromen

De ingezonden projecten werden eind november beoordeeld door onze artistiek leider Julien Hervé, bestuursvoorzitter Kees Kramer, Ying Lai Green (aanvoerder contrabas RPhO en docent bij het Amsterdams Conservatorium) en Janneke Slokkers (artistiek leider Antwerps Symfonisch orkest en zakelijk leider Internationaal kamermuziek festival Utrecht). Drie finalisten kwamen als beste uit de bus. Helaas hebben we het proces niet kunnen afsluiten met een netwerkbijeenkomst i.v.m. de pandemie. In plaats daarvan hebben we 18 december een online bijeenkomst gehouden die te volgen was op ons YouTube kanaal en FB pagina. De finalisten hebben uitgebreid de vragen van de jury kunnen beantwoorden. Uit deze sessie is het voorstel van “Rooftop Collectief” als beste uit de bus gekomen. Een video van het winnende voorstel werd na afloop uitgezonden.

Stap 4 - A rose is a rose is a rose

Het winnende programma van “Rooftop Collectief” wordt op 21 en 24 september 2022 uitgevoerd. Dit jonge getalenteerde ensemble krijgt de komende maanden begeleiding door vakmensen uit het veld (Carlie Janzen, voormalige hoofd communicatie van het Fonds voor Podiumkunsten; Janneke Slokkers artistiek leider Antwerps Symfonisch orkest). Ze zullen hen helpen bij het voorbereiden van fondsenaanvraag, meedenken over marketing en positionering in het veld. Daarnaast zullen we samen het budget bijwerken om het plan uit te voeren.

Het effect van de RCMS-challenge: • Deze formalisering en uitbreiding van talentontwikkeling binnen RCMS heeft ons nieuwe inzicht gegeven in wat jonge musici nodig hebben. • Onze uitnodiging aan het veld om meer vanuit de toekomstvraag en vanuit het concert als totaalervaring en als product te denken, wordt dit jaar gerealiseerd • Wij creëren ruimte voor jonge musici om de benodigde vaardigheden te ontwikkelen door ze te koppelen aan vakmensen die bereid zijn hun kennis te delen. • De verbinding tussen RCMS en Codarts is versterkt en wij hebben ook een stap naar het Amsterdams Conservatorium kunnen realiseren.

3. Behaalde resultaten

Met het doorzetten van de pandemie, heeft de RCMS in 2021 geleerd om zich aan de omstandigheden aan te passen. 3 van onze programma's zijn uitsluitend online vertoond, 3 andere hebben met (beperkte) publiek kunnen plaats vinden. De samenwerking met Moois Media heeft prachtige opnames opgeleverd waar wij met veel trots op terug kunnen kijken. Ons Wenen 2 programma werd zelf live gestreamd, met medewerking van TSP Wave. Als het gaat om de ervaring van musici te verdiepen en verbreden, zijn dergelijke opnames een goede leerschool. De dynamiek van iets voor de camera goed te krijgen is heel anders dan een live concert spelen. Musici krijgen in gewone omstandigheden niet altijd de kans om dit verschil te ervaren.

Drie van onze activiteiten hebben met publiek kunnen plaats vinden, wat immers de kern van onze missie is. Bezoekers samen te brengen om live musici te horen spelen. Met de beperkingen van toen, voelde dat wel soms onwennig zowel voor het publiek als voor de musici. Er werden immers weinig publiek toegelaten. Het was toch van groot belang om speelmogelijkheden voor de musici te blijven creëren en het publiek dat het aandurfde te komen een mooi programma aan te kunnen bieden.

Wij hebben wel (op één concert na) alleen vanuit de Bergsingelkerk in Rotterdam Noord gewerkt. Het concert in november was het eerste in Charlois na 1,5 jaar. Het aantal bezoekers liet ons merken dat er veel werk voor ons ligt om het publiek opnieuw aan te trekken.

Het op poten zetten van de RCMS-Challenge in tijden van afstand houden is ook een uitdaging geweest. In deze omstandigheden hebben we besloten om het te laten bij het uitzetten van de prijsvraag en het selecteren van het winnende project. Hier ook heeft alles online moeten plaatsvinden. Van de tien ingezonden projecten is het Rooftop Collectief als beste uit de bus gekomen. Wij verheugen ons om hun breed te ondersteunen met de voorbereidingen van hun concerten in september volgend jaar.

Met zes activiteiten in het jaar 2021, hebben we 15 ervaren musici en 24 jonge talenten bij elkaar gebracht. De concerten hebben 509 bezoekers getrokken en duizenden kijkers online bereikt.

4. Visie op de toekomst

Wij hebben voor het jaar 2022 vier mooie programma's ontwikkeld en hopen de samenwerking met het Festival Muziek op de Rotte voort te zetten. Voor de zomer hebben we de lengte van onze concerten verkort tot een uur, om ze zonder pauze te kunnen uitvoeren. Deze duur maakt de programma's makkelijker om te zetten in streaming indien nodig.

De grote uitdaging is nu om het publiek over te halen om opnieuw naar de zaal te komen. Na twee jaren van 'thuis zitten' zullen we in het begin moeten wennen aan minder gevulde zalen.

Met de RCMS-Challenge gaan wij jonge musici begeleiden en helpen met alle aspecten van deze twee concerten. Ze gaan experts ontmoeten die hun blikveld gaan verbreden met een inleiding over Fondsenwerving, Programmering en tenslotte Marketing. Zij krijgen daarbij niet alleen artistieke maar ook zakelijke en productionele ondersteuning vanuit de RCMS. Op deze manier willen we ze voorbereiden op de uitdagingen van hun vak.

Met het in werking treden in juli 2021 van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) hebben onze bestuursleden opnieuw met een kritische blik naar onze statuten gekeken. Samen met een deskundige zijn ze bezig om deze statuten aan te passen aan de eisen van deze nieuwe wet.

5. Organisatie

Stichting Rotterdam Chamber Music Society
Heemraadssingel 88
3021 DE Rotterdam
KvKnr: 63041685

Bestuur

Kees Kramer, voorzitter
Eefje Habraken, waarnemend penningmeester
Evelien Masselink, secretaris
Egbert Schagen, algemeen bestuurslid
Julien Hervé, algemeen bestuurslid

Leiding

Julien Hervé, artistiek leider
Edwige Leblay, zakelijk leider

Onder de patronage van Yannick Nézet-Séguin, ereambassadeur & Lahav Shani, erevoorzitter

6. Financieel Verslag

De kosten voor deze activiteiten worden voor de helft gedekt door eigen inkomsten. Voor het resterende deel zijn wij aangewezen op subsidies van particuliere fondsen.

Met ingang van 2018 bezit onze stichting de ANBI-status. Wij prijzen ons gelukkig met betrokken begunstigers. Evenals wij zijn zij begaan met het steunen van jonge musici en het toegankelijk maken van kamermuziek. Wij waarderen hun financiële steun enorm.

In de bijgevoegde Jaarrekening 2021 treft u een compleet overzicht van de inkomsten en uitgaven van RCMS.